546650

Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

cittaslow

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 532645
Bijlagen 2

Onderwerp
Caseloadverlaging jeugdbescherming en jeugdreclassering

Datum
6 februari 2024

07 FEB 2024

Geachte raadsleden,

Inleiding
Met deze brief informeren wij u dat de regio Zuidwest[1] instemt met het landelijk akkoord voor de caseloadverlaging van de jeugdbescherming (en jeugdreclassering[2]). Hiermee ontstaat weer perspectief voor de jeugdbescherming in onze regio en kunnen de Gecertificeerde Instellingen (GI's) vanuit een gezonde werkbelasting toewerken naar het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Met deze raadsmededeling informeren wij u over het landelijk akkoord. Daarbij schetsen wij eerst de aanleiding om daarna in te gaan op de inhoud van het landelijk akkoord en de regionale besluitvorming. Daarna zal worden ingegaan op het plan van aanpak van de jeugdbeschermingsregio ZW zodat duidelijk is waarop in 2024 de accenten liggen van de samenwerking met de GI's. Tot slot gaat deze raadsmededeling in op enkele ontwikkelingen binnen de regio Haaglanden.

Aanleiding voor het landelijk akkoord
In de afgelopen jaren is de uitvoering van de jeugdbescherming onder grote druk komen te staan, onder meer door personeelstekorten, interne wachtlijsten en het gebrek aan tijdige en passende jeugdhulp. Hierdoor krijgen kinderen en gezinnen niet de goede zorg en is de caseload voor de jeugdbeschermers aanzienlijk toegenomen hetgeen ook tot een verhoogde uitstroom uit de jeugdbescherming en/of de sector heeft geleid. Er wordt dan ook al enige tijd gesproken van een crisis in de jeugdbescherming. Zoals ook bleek uit de publicatie van het rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in november 2019. De impact van de crisis is dermate dat de IGJ sinds september 2022 aangeeft niet meer te kunnen handhaven omdat de randvoorwaarden voor verlenen van kwalitatief goede jeugdbescherming niet zijn vervuld: een te hoge caseload, een ontoereikend aanbod van jeugdbescherming en jeugdhulp. Over het landelijk akkoord bent u eerder geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 12 juli 2023 (kenmerk 485662) en 29 november 2022 (kenmerk 130516).

Het landelijk akkoord caseloadverlaging
Het Rijk en de VNG hebben op 23 oktober jl. de handtekening gezet onder een set bestuurlijke afspraken en de "Handreiking Landelijk tarief jeugdbescherming en jeugdreclassering" (beide stukken zijn als bijlage bijgevoegd) om daarmee een caseloadverlaging mogelijk te maken. Op die manier komt er voor de jeugdbeschermers voldoende tijd en ruimte beschikbaar om de meest kwetsbare

[1] In Nederland zijn 12 jeugdbeschermingsregio's gevormd die uit één of meerdere jeugdhulpregio's bestaan. Regio ZW bestaat uit Holland Rijnland, Holland Midden, Zuid Holland zuid en Haaglanden. Wethouder Bredemeijer (gemeente Den Haag) is q.q. de accounthoudende wethouder.
[2] In het vervolg wordt alleen over jeugdbescherming gesproken maar wordt ook jeugdreclassering bedoeld.

MIX
Van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

kinderen die in hun ontwikkeling worden bedreigd, goed te beschermen en deze gezinnen te ondersteunen.

Rijk en gemeenten investeren daarvoor gezamenlijk structureel €60 miljoen per jaar en dragen daarvan elk de helft bij. De gemeenten dekken hun bijdrage door het budget dat zij in 2022 hebben uitgegeven aan jeugdbescherming en jeugdreclassering constant te houden. Doordat het aantal cliënten in de jeugdbescherming in 2023 daalt, ontstaat bij gelijkblijvende budgetten ruimte om het tarief te verhogen. Landelijk zal nauwgezet worden gemonitord of de volumedaling voldoende en bestendig is. In het geval dat de opbrengsten van de volumedaling onvoldoende zijn, dan kan dat een effect hebben op het meerjarig financieel kader voor de jeugdzorg dat is afgesproken in de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028.

De bestaande zij-instroomregeling voor jeugdbeschermers is een succes en wordt daarom door het Rijk verhoogd en verlengd door daarvoor €5 miljoen extra vrij te maken in zowel 2024 als 2025, in totaal komt het budget voor zij-instromers uit op €10 miljoen in 2024 en €5 miljoen in 2025. Met deze regeling stimuleert het Rijk het aantrekken van zogenoemde 'zij-instromers' die met een intensief traject worden opgeleid tot SKJ-geregistreerde jeugdbeschermers. Ook de GI's werkzaam in onze regio maken hiervan gebruik.

Voor de jeugdreclassering wordt nog aan onderbouwing van de caseload gewerkt[3]. Omdat nu al duidelijk is dat de caseload voor jeugdreclassering stevig moet worden teruggebracht, is in het landelijk akkoord uitgegaan van de volgende tussenstand: de urennormen voor de jeugdreclasseringsmaatregelen, zoals die zijn genoemd in de VNG-brochure Tarieven 2014, zijn verhoogd met 20%.

Het plan van aanpak van de regio ZW
Nadat het interbestuurlijk toezicht op de jeugdbeschermingsregio Zuidwest (met daarin de jeugdhulpregio's Haaglanden, Holland-Rijnland, Midden-Holland en Zuid-Holland-Zuid) in februari 2022 is opgeheven, is door de vier jeugdhulpregio's besloten om gezamenlijk verdere actie op dit dossier te blijven inzetten. Er is een plan van aanpak gemaakt, waarvan de hoofdlijnen hieronder zijn weergegeven.

Doorbraakaanpak
Belangrijk onderdeel was de verdere doorontwikkeling van de doorbraakaanpak waar men door steeds langs dezelfde processtappen makkelijk en onderbouwd maatwerk kan leveren aan de jeugdige/ouders. In alle vier de regio's is inmiddels een experttafel gerealiseerd waar jeugdbeschermers terecht kunnen met vastlopende casuïstiek. Signalen die door de doorbraakaanpak naar boven komen over het niet aansluiten van het aanbod op de behoefte van de jeugdige/ouders worden samengebracht.

Bovenregionale Samenwerking
Zowel ambtelijk, op directeuren en wethouders niveau is er regelmatig afstemming over relevante ontwikkelingen. Haaglanden, als accounthoudende regio, informeert de andere regio's over actuele landelijke ontwikkelingen, zowel op beleids-, directeuren als wethouderniveau. In 2023 zijn de tarieven en de indexatie geharmoniseerd en voor de vier regio's zijn er eenduidige verantwoordingseisen. Inmiddels is er ook een bovenregionale controllersgroep die periodiek bij elkaar komt.

Nieuwe onderwerpen in 2024
Naast het continueren van de punten zoals hiervoor aangegeven zal in 2024 extra inzet noodzakelijk zijn als gevolg van de caseloadverlaging.
Complexe scheidingen drukken erg op de caseload van de jeugdbeschermers. JB west start een inventarisatie van de eigen dossiers waarbij er wordt bekeken welk onderscheid gemaakt kan worden in bijvoorbeeld de doelgroep. Haaglanden verkent momenteel samen met JB west of er iets aan de

[3] Voor de jeugdbescherming is er een onderbouwde urennorm vastgesteld via een KwaliteitsKader en PrestatieBeschrijvingen (KKPB).

grote instroom m.b.t. complexe scheidingen gedaan kan worden. Met name zaken waarin strijd tussen ouders is maar de veiligheid van de jeugdige niet in het geding is. De ervaringen zullen worden gedeeld binnen de regio ZW. Met betrekking tot het Toekomstscenario is er regelmatige afstemming tussen de regio's op zowel ambtelijk als projectleiders niveau.
Tot slot: Het imago van de jeugdbescherming is in de buitenwereld niet al te positief. In oktober 2023 is een landelijke publiekscampagne gestart om het imago te verbeteren wat kan helpen bij het werven van nieuwe gekwalificeerde jeugdbeschermers in de huidige oververhitte arbeidsmarkt.

Enkele ontwikkelingen in de regio Haaglanden
Preventieve jeugdbescherming William Schrikker Stichting (WSS)
Sinds juni 2023 kan de WSS niet aansluiten bij de jeugdbeschermingstafels in de regio Haaglanden vanwege gebrek aan capaciteit. Hierover bent u eerder geïnformeerd. Dat betekent dat aan gezinnen waarbij wordt besloten tot een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming niet tijdens het onderzoek al een jeugdbeschermer wordt toegevoegd. Met ingang van 1 februari 2024 is de WSS weer voldoende op sterkte om deze vorm van preventieve jeugdbescherming weer in te gaan vullen.

Proeftuin Haaglanden
Door de crisis in de jeugdbescherming ontkomen het Rijk en alle betrokken partners er niet aan de beschermingsketen fundamenteel anders te organiseren. Hiertoe is, in opdracht van het Rijk, het Toekomstscenario ontworpen. In dit Toekomstscenario worden de organisaties Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) samengevoegd in één Regionaal Veiligheidsteam (RVT) en krijgt het Lokaal Team een prominente rol als (langdurig) het vaste gezicht voor gezinnen.

Om ons voor te bereiden op een nieuw, passend stelsel is in mei 2023 de Haaglandse proeftuin van start gegaan in het kader van het Toekomstscenario. De proeftuin is een samenwerking tussen Jeugdbescherming west, William Schrikker Stichting, Veilig Thuis Haaglanden, Raad voor de Kinderbescherming, Perspektief, Impegno (volwassen- en jeugd GGZ), de lokale teams van Delft, Den Haag, Westland en de gemeenten Delft, Den Haag, Westland (namens de regio Haaglanden). Zie hiervoor ook de eerdere raadsbrieven 485662 en 130516.

Volgens de uitgangspunten van het Toekomstscenario wordt in de proeftuin een nieuwe, gezamenlijke werkwijze beproefd en ontwikkeld. Dit doen we door in de proeftuin groots te denken, en op kleine schaal te onderzoeken wat de effecten zijn, om daarna, zo snel mogelijk, de werkende elementen in de regio in te bedden. Daarbij is specifieke aandacht voor de verkorting van de keten, borging van bestaanszekerheid en integraliteit met de volwassenzorg (GGZ), Het team van de proeftuin bestaat uit 17 teamleden, van deze verschillende organisaties. Vanaf de zomer 2023 is het team gestart met casuïstiek. De proeftuin loopt tot mei 2025.

Regionale samenwerking HG en jeugd
Vorig jaar zijn de Raden geïnformeerd over het verlengen van de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling Haaglanden tot uiterlijk 2026. Destijds is aangegeven dat in 2023 zou worden ingezet op de verdere verbinding tussen de regiovisies Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en De Toekomst is nu!, de regiovisie Jeugdzorg Haaglanden. Dit is gebeurd door onder andere het opleveren van de Routekaart naar Veiligheid, waarin ook de bouwstenen van Beter Samenspel zijn geïntegreerd. De Routekaart naar een Veiligheid is voor alle professionals in de regio een hulpmiddel om gezamenlijk gefaseerd te werken aan veiligheid bij de aanpak van huiselijk geweld. Ook zijn er in 2023 mooie stappen gezet met de pilot Intensief Casemanagement. Deze pilot wordt in 2024 voortgezet. Dus ook in 2024 kunnen gezinnen met een herhaald huisverbod nog instromen en wordt hen intensieve hulp geboden.

De opbrengsten vanuit de aanpak huiselijk geweld, de Routekaart naar Veiligheid, het kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor lokale teams en gemeenten en de pilot ICM, verbinden we in 2024 regionaal met de opbrengsten en uitvoering van regiovisie Jeugdhulp (en ook de proeftuin). Dit betekent organisatorisch dat de lopende projecten vanuit de regiovisie huiselijk geweld organisatorisch onder het programmabureau Jeugd worden gehangen, zodat de verbinding nog meer

tot stand kan komen. Op deze wijze willen we een integrale systeemgerichte benadering van huishoudens met veiligheidsuitdagingen, nog beter mogelijk te gaan maken.

Pilot zij-instromers jeugdhulp
De Haagse Hogeschool gaat samen met negen werkgevers in de jeugdhulp, waaronder de WSS, JB west en Veilig Thuis Haaglanden, een zij-instroom traject voor jeugdhulpprofessionals ontwikkelen. Onder de titel "De Hofvijver" gaan zij samenwerken om hiermee bij te dragen aan het verminderen van de arbeidskrapte in de jeugdhulp.
Door professionals in een verkort programma op te leiden en de vereiste registratie te laten halen, kunnen meer mensen met een bredere werkervaring jeugdhulpprofessional worden.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer – van Slageren
Burgemeester